

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii de Guvern nr. 931/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii de Guvern nr. 931/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane a fost elaborat de către Ministerul Mediului.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
<i>2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</i>
Elaborarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii de Guvern nr. 931/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane rezultă din prevederile: - <u>Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, CLUSTER 4. AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATEA SUSTENABILĂ Capitolul 27 Mediu și schimbări climatice, pct. 52</u> – termen de aprobare noiembrie 2025. - <u>Planul Național de Reglementare pentru anul 2025, acțiunea 326 (termen de realizare - 19.11.2025).</u> - Legii nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între RM, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (în continuare UE) și statele membre ale acestora, pe de altă parte. Potrivit anexei XI al Acordului de Asociere RM - UE, Republica Moldova se angajează să își apropie progresiv legislația națională în domeniul protecției și gestionării apei de prevederile stipulate în: <u>Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei și în Directiva 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării.</u>
<i>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</i>
Republica Moldova și-a asumat, prin Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană semnat în anul 2014, angajamentul de a armoniza cadrul legislativ național cu directivele europene în domeniul apei, inclusiv Directiva-cadru 2000/60/CE și Directiva 2006/118/CE privind protecția apelor subterane împotriva poluării și deteriorării. În rapoartele anuale de progres, Comisia Europeană subliniază constant necesitatea consolidării cadrului normativ și a mecanismelor instituționale de implementare și control în domeniul resurselor de apă. Elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 931/2013 privind aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate pentru apele subterane rezultă din prevederile Planului Național de Reglementare pentru anul 2025 și ale Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029, contribuind la continuarea procesului de armonizare a cadrului normativ național cu legislația Uniunii Europene, în conformitate cu angajamentele asumate în cadrul sesiunii de <i>screening bilateral</i> de la Bruxelles. În cadrul procesului de <i>self-screening</i> au fost identificate aspecte din Directiva 2000/60/CE privind stabilirea cadrului de politică comunitară în domeniul apei și din Directiva 2006/118/CE privind protecția apelor subterane, care necesită a fi transpuse în legislația națională pentru consolidarea gestionării durabile a resurselor de apă și îmbunătățirea calității acestora.

Este de menționat că Hotărârea Guvernului nr. 931/2013 a fost elaborată în baza versiunii inițiale a Directivei 2006/118/CE, fără a include modificările și completările ulterioare introduse prin Directiva 2014/80/UE, ceea ce impune necesitatea actualizării și armonizării cadrului normativ cu forma consolidată a directivei europene.

De asemenea, Legea apelor nr. 272/2011 a fost modificată recent pentru a integra noi mecanisme de planificare și management al resurselor de apă, iar în anul 2025 au fost aprobate:

- Metodologia de evaluare și clasificare a stării corpurilor de apă subterană (HG nr. 227/2025), și
- Metodologia de analiză a presiunilor și evaluare a riscurilor asupra apelor (HG nr. 657/2024),

care stabilesc proceduri moderne, aliniate la cerințele Uniunii Europene privind monitorizarea, evaluarea și protecția apelor subterane.

Prin urmare, modificarea Hotărârii Guvernului nr. 931/2013 reprezintă o etapă necesară pentru corelarea acesteia cu legislația națională actualizată și cu acquis-ul comunitar în domeniu, asigurând o abordare coerentă, integrată și științific fundamentată a protecției apelor subterane în Republica Moldova.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 931/2013 are drept scop actualizarea cadrului normativ privind cerințele de calitate pentru apele subterane, prin transpunerea completă a prevederilor Directivei 2006/118/CE privind protecția apelor subterane împotriva poluării și deteriorării, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2014/80/UE, și corelarea acestora cu Directiva-cadru 2000/60/CE.

Principalele elemente noi introduse prin proiect sunt:

- actualizarea terminologiei și introducerea noțiunilor „valoare-prag”, „nivel de referință” și „remediere”, în concordanță cu acquis-ul comunitar;
- precizarea criteriilor pentru evaluarea stării chimice a corpurilor de apă subterană, corelate cu Metodologia aprobată prin HG nr. 227/2025 și cu HG nr. 657/2024 privind analiza presiunilor și evaluarea riscurilor;
- stabilirea procedurii de identificare și inversare a tendințelor crescătoare semnificative și durabile ale poluării, precum și a modului de definire a nivelurilor de referință pentru aplicarea măsurilor de inversare;
- completarea și reorganizarea cerințelor de calitate în funcție de domeniul de utilizare: alimentare cu apă potabilă, irigare agricolă, utilizări industriale și protecția ecosistemelor dependente de apele subterane;
- introducerea unei noi anexe (anexa nr. 5) care stabilește cerințele detaliate pentru fiecare categorie de utilizare, inclusiv parametrii fizico-chimici, metale toxice, pesticide și praguri ecologice;
- consolidarea mecanismului de monitorizare și raportare, cu referire la planurile de gestionare ale districtelor bazinelor hidrografice;

Prin aceste modificări, proiectul contribuie la armonizarea integrală a cadrului național privind protecția apelor subterane cu legislația Uniunii Europene și la consolidarea instrumentelor de monitorizare, planificare și intervenție în scopul menținerii stării bune a apelor subterane.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost identificate, revizuirea Hotărârii Guvernului nr. 931/2013 a fost identificată drept singura soluție eficientă pentru alinierea cadrului național la Directiva 2006/118/CE, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2014/80/UE, și pentru corelarea

acesteia cu Directiva 2000/60/CE privind stabilirea unui cadru de politică comunitară în domeniul apei.

Mentținerea cadrului normativ existent ar fi menținut neconcordanțele față de legislația Uniunii Europene și ar fi limitat capacitatea autorităților naționale de a evalua și clasifica starea chimică a corpurilor de apă subterană în conformitate cu noile cerințe metodologice. Elaborarea unui nou act normativ distinct a fost, de asemenea, exclusă, întrucât ar fi condus la fragmentarea reglementărilor și la dublarea prevederilor deja existente în:

- Hotărârea Guvernului nr. 932/2013 privind cerințele de monitorizare și evaluare a stării apelor subterane;
- Hotărârea Guvernului nr. 227/2025 privind aprobarea Metodologiei de evaluare și clasificare a stării corpurilor de apă subterană;
- Hotărârea Guvernului nr. 657/2024 privind aprobarea Metodologiei de analiză a presiunilor și evaluare a riscurilor antropice asupra apelor;
- Hotărârea Guvernului privind aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane, aflată în proces de promovare.

În acest context, opțiunea selectată — revizuirea și actualizarea Hotărârii Guvernului nr. 931/2013 — asigură menținerea coerenței cadrului normativ și integrarea tuturor instrumentelor complementare de management al apelor subterane, consolidând astfel aplicarea unitară a principiilor de protecție și utilizare durabilă.

De asemenea, intervenția legislativă este fundamentată pe obligațiile prevăzute în Planul Național de Reglementare pentru anul 2025 și Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029, care stabilesc expres actualizarea cadrului normativ privind cerințele de calitate pentru apele subterane. Lipsa unei astfel de intervenții ar perpetua deficiențele cadrului actual, ar diminua coerența cu documentele strategice europene și ar periclita starea corpurilor de apă subterană.

Având în vedere caracterul ciclic al procesului de monitorizare, analiză și reevaluare a stării corpurilor de apă subterană (realizat o dată la șase ani), actualizarea Hotărârii Guvernului nr. 931/2013 este indispensabilă pentru a asigura continuitatea procesului de planificare în cadrul planurilor de gestionare a districtelor bazinelor hidrografice, precum și aplicarea eficientă a măsurilor de protecție și remediere.

Prin urmare, revizuirea Hotărârii Guvernului nr. 931/2013 reprezintă singura opțiune justificată, necesară și eficientă, ce permite armonizarea legislației naționale cu acquis-ul comunitar și consolidarea sistemului de protecție și management durabil al apelor subterane.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea proiectului Hotărârii Guvernului nu generează impact financiar asupra sectorului public, realizarea acestuia urmând a se efectua prin intermediul structurilor și competențelor funcționale deja existente în cadrul instituțiilor responsabile de gestionarea și monitorizarea apelor subterane.

Adoptarea modificărilor va contribui la îmbunătățirea cadrului operațional pentru monitorizarea, evaluarea și protecția apelor subterane, prin corelarea activităților instituțiilor implicate cu cerințele metodologice stabilite în Hotărârea Guvernului nr. 932/2013, Hotărârea Guvernului nr. 227/2025, Hotărârea Guvernului nr. 657/2024 privind aprobarea Metodologiei de analiză a presiunilor și evaluare a riscurilor antropice asupra apelor, precum și cu Regulamentul de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane.

Totodată, aplicarea uniformă a cerințelor de calitate va eficientiza procesul de raportare națională și internațională privind starea apelor subterane, fără a impune sarcini administrative suplimentare asupra instituțiilor publice.

Beneficiile indirecte includ consolidarea capacității instituționale de planificare și control al resurselor de apă, creșterea eficienței în implementarea programelor de măsuri, precum și

îmbunătățirea coordonării interinstituționale în domeniul gestionării durabile a apelor subterane.
<i>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</i>
Implementarea proiectului Hotărârii Guvernului nu implică alocarea de resurse financiare suplimentare din bugetul de stat, întrucât măsurile propuse se realizează în limitele competențelor și mijloacelor financiare existente ale instituțiilor responsabile de gestionarea și monitorizarea apelor subterane. Activitățile aferente aplicării prevederilor actualizate vor fi efectuate prin utilizarea resurselor umane, logistice și tehnice existente, fără necesitatea instituirii unor structuri suplimentare sau alocării unor fonduri noi. Eventualele cheltuieli legate de prelevarea probelor, efectuarea analizelor de laborator, actualizarea bazelor de date și raportarea periodică la nivel național și internațional vor fi acoperite din bugetele aprobate anual pentru aceste instituții, precum și, după caz, din surse externe de finanțare provenite din programe și proiecte internaționale în domeniul mediului și resurselor de apă.
<i>4.3. Impactul asupra sectorului privat</i>
Proiectul Hotărârii Guvernului nu generează impact financiar direct asupra sectorului privat. Implementarea prevederilor acestuia are un caracter normativ și tehnic, vizând consolidarea cadrului de reglementare privind protecția și gestionarea durabilă a apelor subterane. Indirect, aplicarea cerințelor actualizate de calitate va contribui la crearea unor condiții mai sigure pentru utilizarea resurselor de apă în activitățile economice, prin prevenirea poluării și asigurarea accesului la surse de apă conform standardelor de mediu.
<i>4.4. Impactul social</i>
Proiectul Hotărârii Guvernului are un impact social pozitiv, contribuind la protejarea sănătății populației prin asigurarea calității apelor subterane utilizate pentru alimentarea cu apă potabilă, irigații și alte scopuri economice. Implementarea prevederilor va sprijini îmbunătățirea condițiilor de viață, în special în localitățile rurale dependente de sursele subterane de apă, reducând riscurile de contaminare și asigurând o gestionare durabilă a acestei resurse esențiale. Totodată, actul contribuie la creșterea gradului de conștientizare privind importanța protecției apelor subterane și la promovarea unui comportament responsabil față de utilizarea resurselor naturale.
<i>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</i>
Proiectul de act normativ nu se referă la afectarea datelor cu caracter personal.
<i>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</i>
Proiectul Hotărârii Guvernului nu generează impacte diferențiate pe criterii de gen, vârstă sau statut social. Aplicarea prevederilor se realizează în mod egal pentru toți beneficiarii și utilizatorii resurselor de apă subterană, fără a institui măsuri sau restricții discriminatorii. Prin îmbunătățirea calității apelor utilizate în alimentarea populației și în agricultură, actul contribuie indirect la promovarea echității sociale și la creșterea calității vieții, inclusiv pentru grupurile vulnerabile, femei și copii, care depind în mod direct de accesul la apă sigură și curată.
<i>4.5. Impactul asupra mediului</i>
Proiectul Hotărârii Guvernului are un impact pozitiv semnificativ asupra mediului, prin consolidarea cadrului normativ privind protecția și gestionarea durabilă a apelor subterane. Prin actualizarea cerințelor de calitate, stabilirea valorilor-prag și corelarea acestora cu noile metodologii privind evaluarea stării și analiza riscurilor antropice, se creează premisele pentru prevenirea poluării, reducerea presiunilor asupra resurselor acvifere și menținerea echilibrului ecosistemelor dependente de apele subterane.

Implementarea prevederilor contribuie la îmbunătățirea calității apelor subterane, la conservarea biodiversității și la protejarea resurselor naturale în contextul adaptării la schimbările climatice.
<i>4.6. Alte impacturi și informații relevante</i>
Proiectul de act normativ nu a identificat alte impacturi și informații relevante.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
<i>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</i>
Proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 931/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane transpune prevederile Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, precum și ale Directivei 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și deteriorării, inclusiv modificările ulterioare introduse prin Directiva 2014/80/UE. Directiva-cadru privind apa (2000/60/CE) prevede realizarea unui ansamblu de măsuri pentru atingerea standardelor de calitate denumite „stare bună” pentru corpurile de apă subterană, în special pentru cele expuse riscului. În acest sens, îmbunătățirea calității apelor subterane utilizate pentru alimentarea cu apă potabilă are ca scop reducerea gradului de tratare necesar și asigurarea unei protecții sporite a sănătății populației. Întrucât Directiva 2000/60/CE oferă un cadru general de acțiune, Directiva 2006/118/CE vine să detalieze cerințele referitoare la protecția, evaluarea și gestionarea apelor subterane, stabilind criterii specifice pentru evaluarea stării chimice, definirea valorilor-prag și identificarea poluanților relevanți. Astfel, proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea HG nr. 931/2013 urmărește asigurarea unei transpuneri complete și coerente a acestor prevederi, consolidând cadrul normativ național prin: • integrarea criteriilor pentru evaluarea stării chimice bune a apelor subterane și a valorilor-prag pentru poluanți, grupuri de poluanți și indicatori ai poluării, conform articolelor 3 și 4 ale Directivei 2006/118/CE; • completarea definițiilor privind tendințele ascendente semnificative și durabile, nivelul fondului geochimic natural și valoarea-prag, în concordanță cu terminologia europeană; • introducerea prevederilor privind stabilirea coordonată a valorilor-prag pentru corpurile de apă subterană transfrontaliere, potrivit articolelor 59 și 60 din Legea apelor nr. 272/2011 și articolului 3 alineatele (3)–(4) din Directiva 2006/118/CE; • instituirea obligației de publicare și actualizare periodică a valorilor-prag și a rezultatelor evaluărilor stării chimice în planurile de gestionare ale districtelor bazinelor hidrografice, conform articolului 13 al Directivei 2000/60/CE; • corelarea prevederilor Regulamentului cu Metodologia de evaluare și clasificare a stării corpurilor de apă subterană (HG nr. 227/2025) și cu Regulamentul de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane, pentru asigurarea unui cadru unitar de monitorizare, evaluare și raportare; • transpunerea articolelor 2 pct. 31 și 32, articolului 4 alin. (1) lit. b) și Anexei V din Directiva 2000/60/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 327 din 22 decembrie 2000 (CELEX: 32000L0060), astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2014/101/UE a Comisiei din 30 octombrie 2014. Prin urmare, proiectul constituie o etapă importantă în procesul de armonizare legislativă cu acquis-ul comunitar, asigurând compatibilitatea deplină a reglementărilor naționale privind calitatea apelor subterane cu prevederile directivelor europene menționate.

De asemenea, proiectul contribuie la continuarea procesului de armonizare legislativă pe segmentul protecției și managementului integrat al apelor, în temeiul art. 46 alin. (3) al Legii apelor nr. 272/2011, și sprijină implementarea angajamentelor Republicii Moldova asumate prin Titlul IV, Capitolul 16 – „Mediul înconjurător” și Anexa XI a Acordului de Asociere RM–UE.

Pentru a demonstra gradul de compatibilitate a prevederilor proiectului cu directivele europene menționate, a fost elaborat tabelul de concordanță aferent Directivei 2006/118/CE privind protecția apelor subterane împotriva poluării și deteriorării.

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

În vederea asigurării unei aplicări coerente a Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei și a Directivei 2006/118/CE privind protecția apelor subterane împotriva poluării și deteriorării, proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 931/2013 urmărește consolidarea cadrului juridic intern prin integrarea noilor instrumente metodologice și de reglementare aprobate la nivel național.

Astfel, implementarea prevederilor directivelor europene în domeniul apelor este susținută prin:

- Metodologia de evaluare și clasificare a stării corpurilor de apă subterană, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 227/2025, care stabilește procedurile detaliate de evaluare a stării chimice și cantitative a apelor subterane, conform anexelor II și V la Directiva 2000/60/CE;
- Metodologia de analiză a presiunilor și evaluare a riscurilor asupra apelor, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 657/2024, care asigură baza științifică pentru identificarea și evaluarea presiunilor antropice asupra resurselor de apă;
- Regulamentul de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane, aflat în proces de aprobare, care stabilește cadrul procedural privind utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă subterană.

Totodată, proiectul integrează prevederi esențiale pentru consolidarea bazei normative interne,

- prin:
- introducerea cerințelor de calitate diferențiate pentru principalele domenii de utilizare a apelor subterane (alimentare cu apă potabilă, irigare agricolă, utilizări industriale și protecția ecosistemelor dependente), prevăzute în anexa nr. 5 a Regulamentului;
 - stabilirea valorilor-prag și a nivelurilor de referință pentru substanțele relevante și indicatorii de poluare, în conformitate cu articolul 3 al Directivei 2006/118/CE și anexele acesteia;
 - precizarea procedurilor de revizuire periodică a cerințelor de calitate și a valorilor-prag, pe baza rezultatelor programelor de monitorizare și a datelor obținute din rețeaua națională de observație a apelor subterane;
 - definirea și aplicarea criteriilor de evaluare a tendințelor ascendente semnificative și durabile ale concentrațiilor de poluanți, în scopul prevenirii deteriorării stării chimice a apelor subterane;
 - corelarea cerințelor Regulamentului cu dispozițiile Legii apelor nr. 272/2011 și ale Legii nr. 182/2019 privind apa potabilă, asigurând coerența normativă pe întreg lanțul de gestionare a resurselor de apă.

Prin aceste completări, proiectul contribuie la modernizarea și integrarea Sistemului Național de Monitorizare a Apelor Subterane într-un cadru comun de raportare, în conformitate cu cerințele Directivei 2000/60/CE și Directivei 2006/118/CE, facilitând o evaluare uniformă, transparentă și comparabilă a stării apelor la nivel național și internațional.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul

decizional, anunțul de inițiere a elaborării proiectului a fost publicat și poate fi accesat pe pagina web oficială a Ministerului Mediului (compartimentul „ <i>Transparența decizională</i> ”, directoriul <i>Anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor</i> ”) și pe portalul guvernamental particip.gov.md - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14748
7. Concluziile expertizelor
De asemenea proiectul va fi prezentat Centrului de Armonizare a Legislației, Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizelor necesare în conformitate cu cadrul normativ în vigoare.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul nu prevede alte modificări ale cadrului normativ, integrându-se armonios în cadrul normativ existent. Proiectul de lege nu va necesita modificarea altor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
La necesitate se vor organiza seminare și instruri a specialiștilor din cadrul autorităților implicate în implimentarea prevederilor stipulate în regulament.

Ministru

Sergiu LAZARENCU

Aurelia Donos
022 204 576